

ፍኖተ ዴሞክራሲ የኢትዮጵያ አንድነት ድምጽ

Finote Democracy Voice of Ethiopian Unity

Efdpu@aol.com

www.Finote.org

የፍኖተ ዴሞክራሲ የኢትዮጵያ አንድነት ድምጽ ሀተታ

ግንቦት 27 ቀን 2007 ዓ.ም. የተላለፈ

ያለማወቅ ጉዳትና የግንጠላ መዘዙ

ከመናገር በፊት ማወቅ መመራመር የሚለው ዘንድሮ ተረስቶ እንዳመችና አፍ እንዳመጣ መናገር መተቸት፤ አልፎም ማውገዝ ተለመደና አያሌ ጽንሰ ሀሳቦች፤ክስተቶችና መፈክሮች ወይም መርሆዎች ድብልቅልቃቸው ወጣ ። መገንጠል የሚለው መርህ አንደኛውና ዋናው ነው ቢባል ትክክል ነው ።

ለለውጥ የታገለውን ትውልድ ሀገር አስገነጠለ ብለው አሁንም ማውገዝ የሚቀናቸው አሉ ። ያለማወቅ ጉዳት ነው ተንኮል አዘል ባልሆነበት ። የኢትዮጵያን የብሄረሰብ/ ኤርትራን ችግር የፈጠረውና ያባባሰው ያ የታገለው ትውልድ ሳይሆን ስርዓቶቹ ናቸው ። የኢትዮጵያ የተማሪዎች እንቅስቃሴ ለስር ነቀል ለውጥ ሊታገል የተነሳው መሬት ለአራሹ መፈክርን አንግቦ ሲሰለፍ ማለትም በ1958/1965 ነው ። ከዚያም በኋላ ድሀው ይማር፤ድህነት ወንጀል አይደለም፤ የመብት እገዳው ይወገድ፤ በአርሶ አደሩ ላይ ጎጂ ግብር አይጣልበት ወዘተ ብሎ ከተሰለፈ በኋላ ነው ተማሪው ችግር ሆኖ የመጣውን የብሔረሰብ ጥያቄ መልስ ሊሰጥ የሞከረው ። ከዚህ ሁሉ በፊት፤ራሱ የተማሪው እንቅስቃሴ የሥር ነቀል ለውጥን አማራጭ ከመያዙ በፊት ማለትም በ1960 (በአውሮጳውያን አቆጣጠር) ጀምሮ የኤርትራ ነጻ አውጭ ግንባር ቅኝ ግዛት ነን ብሎ የትጥቅ ትግሉን ጀምሮ ነበር ። ቀደም ብሎም በባሌ፤በኦጋዴንም ብሄረሰብ ጥያቄን የሚጠቅሱ አመጾች ነበሩ ። አንድ አደራጅ ድርጅት መስርቶ ወደፊት ለመጓዝ ይህንን ከፋፋይ ጥያቄ ምላሽ መስጠቱ ቅንጦት ሳይሆን ግዴታ ነበር ማለትም ይቻላል ። ከኤርትራ የመጡ ተማሪዎች የኢትዮጵያ ጉዳይ አይመለከተንም እያሉ ከሰልፎች የሚርቁበት ጊዜ ነበር ። የአሮሞ የሜጫ ቱለማ እንቅስቃሴ (በምብ የፈነዳበት በአዲስ አበባ ና እነ ማሞ መዘምር የተሰቀሉበትም) አንደምታው ቀላል አልነበረም ። ዛሬ የታሪክ በራዦችና ያለፈን ካጆች ምንም ጭቆና አልነበረም ሊሉን ቢቃጡም ያፈጠጠና ያገጠጠ ልዩነት ነበር ። ኢትዮጵያ ለቡዝሃኑ እስር ቤት ሆነች ሲባል የባዶ ቃል ድርድረና ቃለ አጋኖነትም አልነበረም ። ዓይን ያለው ይህ፤ጀር ያለው ይስማ በተባለው መሰረት ወጣቶች ዓይን ጀርአቸውን ከፍተው የወገንን ሰቆቃ ሰሙ፤ መከራውን አዩለት ። ለችግሩ መፍትሔ ለመስጠት ያደረጉትን ፍለጋ የነበራቸው ርዕዮት ቢቃኘው የሚያስገርም አይሆንም ።

ይህን ሁሉ ቢነገሩ ቢነገሩ መረዳት የተሳናቸው ግን ተማሪዎች፤ ያ ትውልድ፤ ኢሕአፓ ሀገር አስገነጠሉ ይላሉ —ኤርትራን ያስገነጠለው ወያኔ፤ ለግንጠላ ያመቻቸው ደግሞ ቀደም ያሉት አገዛዞች መሆናቸውን በመካድ ። ተማሪዎችና ወጣት ተራማጆች ለምን ወደ ግራ አዘነበሉ? ለምንስ የቀኙና የአሜሪካ አዳናቂዎች ደክማ ሆኑ? ይህ የሚመለሰው በዛሬ መነጽር ሳይሆን የነበረውን ሁኔታ በጊዜው ክልል በመመርመር ነው ። በዚያን ጊዜ ምዕራቡ ዓለም የብዝበዛና ጭቆና ማዕከል፤ የኦፓርታይድና የዘረኝነት ደጋፊ፤ የአፍሪካ አምባገነኖች ቀኝ እጅ በመሆኑና በተጻራሪው ደግሞ የሶሻሊስቱ ጎራ ጸረ ቅኝ አገዛዝ ትግሎችን ይደግፉ ስለነበር ለውጥና ነጻነት ፈላጊዎች በአስተሳሰብ ወደ ሶሻሊዝም/ማርክሲዝም ማዘነበላቸው የሚጠበቅ ነበር ። የቪትናም/ኢንዶቻይና ትግሎች፤ የኩባ ትግል ድል፤ በደቡብ አሜሪካ የነበሩ ጸረ ኢምፔሪያሊስት ትግሎች፤ ካብራል ሞንድሌን፤ ሉሙምባ ንክሩማህ፤ አልጄሪያ የመን፤ ፓሊስታይን፤ ማህ ማህ በኬንያ፤ ፌሊክስ ሙሜና ዩፒሲ በካሜሮን ወዘተ ወዘተ በየአቅጣጫው የነበሩ የሕዝብ የነጻነትና የመብት ትግሎች ። አሜሪካ የደቡብ አፍሪካ ሕዝብን ትግልንና ራሱን ማንዴላን ሽብርተኛ የምትልበት ዘመን ማለት ነው ። ማን ሉሙምባን አስገድላ? ካብራልን ? ማሼልን? ሙሜና ዩዋንዴን? ኪማቲን? ዘመኑ የሕዝብ አመጽና የጸረ ቅኝ አገዛዝን ጸረ ኢምፔሪያሊስት ትግል ዘመን ነበርና ወደ ግራው ርዕዮት ያዘነበሉት ተማሪዎችና ወጣቶች—ወይም ያ ትውልድ— ለብሄረሰብ ችግር የሰጠው መልስ በርዕዮቱ መሰረት ሆኖ እስከ መገንጣል የሚለውን መብት ማወቅ የሚለውን አጠቃለለ ። ይህን መብት ማወቅ ግን መገንጠልን በደፈናውና በግድ መደገፍ አይደለም የሚለውን መርህ የዛሬዎቹ ተቺዎች ባይረዱትም ተገንጣዮቹ ግን—በተለይ ቫዕቢያ— የመገንጠል መብትን ማወቅ ነጻነታችንን መደገፍ ማለት አይደለምና ኢሕአፓ ነጻነታችን ተጽሯል በማለት ሲያወግዝ የነበረውን በቅርቡም ዳግም ገልጾታል ። ሶማሊያም የመስፋፋት አቅዋሚን ድርጅቱ ስላወገዝ ስላልተቀበለ በጠላትነት ፈርጃ እነ ወያኔን ረድታለች ። በአጭሩ ተገንጠሉ ተበታተኑ አልተባለም ። ወያኔም በ1967 ልገንጠል ና ነጻን ትግራይን ልመሰርት የሚል መርሃ ግብር ሲያወጣ ኢሕአፓ ተቃወመው እንጂ አልደገፈውም ። ወደ ደርግ ውድቀት ገደማም ድርጅቱ ባወጣው የአዋም መግለጫ የፌዴራልን መፍትሄ አቅርቦ በቫዕቢያም በወያኔም ትምክህተኛ ብሎ መወገዝ በጽሁፍ ሳይቀር የሰፈረ ነው ። በአጭሩ ክስ ደረዳሪዎች ያለማወቅና ወይ አውቆ የማደናገር ተውሳክ የተጠናወታቸው ናቸው ማለት ይቻላል ።

ግንጠላ መዘዙ ብዙ ነው ። ምእራባውያን ይህን አማራጭ የሚገፉት ሀገሮችን ለማዳከምና ለመበታተን ነው ። በሶቪየት ህብረትና በዩጎዝላቪያ ላይ ተሞክሮ ያደረሰውም ጉዳትና መዘዝ የሚሰተው ይኖራል ማለት የሚቻል አይደለም ። ወደ ቅርባችን መለስ ስንል ኤርትራና ደቡብ ሱዳንን እንደ ምሳሌ መጥቀስ እንችላለን ። ጸሓይና በሪኻ ብሎ የጨፈረው ኤርትራዊ ሁሉ ዛሬ ደረቱን በሀዘን እየደለቀ መሆኑ ግልጽ

ነው ። በቅርቡ እንደ ታዋቂ ኤርትራዊ ምሁር ኤርትራ ሞታላች ገዳይዋም ቀባሪዋም ሻዕቢያ ነው ያለው ሀቅን መሰረት ያደረገ ግምገማ ነው ተብሏል ። ብዙ ሀተታ ሳናበዛ ኤርትራ ተገንጥላ ያገኘችው ጥቅም አንዱን አምባገነን በባሰ መተካት እንጂ ሌላ አለመሆኑን ሞትን በሰደት የሚጋፈጡ ወጣቶች በአቅዋማቸው እያረጋገጡ ናቸው ። መገንጠሉ ጎዳ እንጂ አልጠቀመም፤ ስድስት ሚሊዮን ሕዝብን ወደ እንጦርጦስ ከተተ እንጂ ገነት አላገባቸውም ። ይህንን የመገንጠል ሂደት ምዕራቦች—በተለይም አሜሪካና እንግሊዝ—እንደደገፉ ደግሞ የሚታወቅ ነው ። ካፈርኩ አይመልሰኝ ካልሆነ ዛሬ ያለንበትን ሁኔታ ጽብቅ ነው የሚሉ ኤርትራውያን ብዙ አለመሆናቸው የሚገመት ነው ። በሳምንት በሺ ደረጃ ሰው ሲሰደድ አለምክንያት አይደለም ። ሞት መኖሩን እያወቁ ሲሰደዱ ቢብስባቸው ነው ። ትግሉን መራን ያሉ ዛሬ በብረት ኮንተይነር/ሳጥን ታጉረው ይሰቃያሉ ። የሞቱትም ብዙ ናቸው ። ያ የተዘፈነለት ሐርነት መና ቀርቷል ። ጸሓይ ጠለቀች እንጂ አልወጣችም ለኤርትራ።

ወደ ደቡብ ሱዳን ስናይ ደግሞ የደቡብ ሱዳን ሕዝብ በሰሜኖቹ ከኒሜሪ እስከ በሺር ባሉ አህዛቦች መስቃየታቸውና ዜግነትም መነፈገቻቸው በገቢር የሚታወቅ ነው ። አረቦቹ ደቡቦቹን ሕይዋኒን/እንስሳት እያሉ ያደረሱባቸው ጥቃትና ውርደት ወደ ግንጠላ ቢገፋቸው የሚያስገርም አልነበረም ። የካርቱምን አገዛዝ የጠሉት አሜሪካና አጋሮቹ—በተለይም እስራኤልና እንግሊዝ— የደቡብ ሱዳን አመጽ ወደ መገንጠል ጎዳና እንዲገባ የተቻላቸውን አድርገዋል ። ምዕራባውያን በአፍሪካ ገዢ ያሉ ሀገሮችን (ናይጄሪያ፣ኮንጎ፣ ኢትዮጵያ፣ሱዳን ወዘተ) መከፋፈልና ማዳከም ይጠቅመናል ብለው የተያያዙት ስምሪት በመሆኑ ደቡብ ሱዳንን መገንጠል ይሁኑን ብለው የያዙት ተልዕኮ ነበር ። ይህን በመቃወም ደረጃ የአማጽያኑ መሪ ኮለኔል ጆን ጋራንግ የተባባረች አዲስ ሱዳንን መመስረት የሚል ግብ ይዞ በመቆየቱና በዚህ ላይ አቋም በመያዙ በሄሊኮፕተር አደጋ (እንግሊዝ፣ዩጋንዳና አሜሪካ ባሉበት ሴራ) ተገደለና ለአሜሪካው ሎሌ ለሳላቫ ኪር ቦታው ተዘጋጀ ። የደቡብ ሱዳንም ሆነ የኤርትራ ልዩ የጋራ ብሔራዊ ማንነት ራሱ—ከዲንካ ኑዌር፣ ከትግራይ በኒአምር ለሚለው በተለየ—ደማቅ ህልውና ያለው መሆኑ አከራካሪ በመሆኑ ደቡብ ሱዳን ከጎጥ/በሄረሱብ አልፎ ሀገራዊና ብሔራዊ ማንነት ሊከሰት ባለመቻሉ እነሆ ጎሳን መሰረት ያደረገ ጦርነትና ግድያ ተፋፍሞ አለ ። በዚህ ላይ ደግሞ ደቡብ ሱዳን የቤንዚንና የለም መሬት ባለቤት በመሆኗም ቀውሷ መባባሱ አልቀረም—እንደ ዛይር/ኮንጎ ። ደቡብ ሱዳን እንደ አንድ ሀገር ህልውና ይኖረዋል ወይ ለሚለው ጥያቄና ስጋት የሚያረጋጋ ምላሽ ለመስጠት ማንም የሚደፍር የለም ።

የተነሳንበት ዋና ቁም ነገር መገንጠል ጠቃሚ ሳይሆን ጎጂ ነው/ነበርም የሚለውን ጫና ሰጥቶ ለማቅረብ ነው ። የአፍሪካንም ሆነ የሌሎችንም ተመክሮና ተጨባጭ ሁኔታ ማንሳት የተገደደነው ለዚሁ ነው ። ይህ

በዚህ እንዳለና ሀቅ ሆኖ እየተገኘ እንደ አነግ አይነቶቹ አሁንም መገንጠል በሚል አጓጉል አባዜ ተይዘው መቆየታቸው የሚያሳዝን ሆኖ ይገኛል ። ወያኔም ትግራይን ከኢትዮጵያ ገንጥሎ ለብቻ ለማድረግ አሊያም ከኤርትራ በትግራይ ትግሪኛ ደረጃ ለማዋህድ የሚመኘው ከንቱ ሆኖ የሚቀር መሆኑ ከወዲሁ የሚታወቅ ነው ። ኤርትራ ተገንጥላ ተመቻት ጫጫች? ዜጎቿ አለፈላቸው ወይስ የባሕር ሰለባ ሆነው አለቁ? ደቡብ ሱዳን በራስ አገዛዝ መቆየትን ትታ በ ባእዳን ግፊት ተገንጥላ ሀገር ሆነች ወይስ ሕጻናቷን ሳይቀሩ የምትጨፈጭፍ ጉድ ሆነች? መልሱ ለማንም ህሊና ያለው ዜጋ ግልጽ ነው ።